

Dönem : 3
Toplantı : 4

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 863

53 sayılı Devlet İstatistik Enstitüsünün Kuruluş ve Görevleri hakkındaki Kanuna bir ek madde eklenmesine dair kanun tasarısı ve Plân Komisyonu raporu (1/797)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Başkanlığı

Sayı : 71 - 1609/2390

10 . 3 . 1973

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Devlet Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 28 . 2 . 1973 tarihinde kararlaştırılan «53 sayılı Devlet İstatistik Enstitüsünün Kuruluş ve Görevleri hakkındaki Kanuna bir ek madde eklenmesine dair kanun tasarısı» ile gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğimin yapılmasını saygıyla arz ederim.

Ferid Melen
Başbakan

GEREKÇE

53 sayılı Devlet İstatistik Enstitüsünün Kuruluş ve görevleri hakkındaki Kanuna bir ek madde eklenmesine dair kanun tasarısının gerekçesi,

Elektronik bilgi işlem insan eliyle sonuçlandırılması çok güç ya da olanaksız yoğun hesap ve işlemlerin bilgi sayar (compüter) kullanılarak doğru, çabuk ve ekonomik olarak yapılmasını sağlayan bir uzmanlık dalıdır. İstatistik, mühendislik, işletme, maliye, plânlama araştırma organizasyonu ve yönetim alanlarında çağdaş tekniklerin ve bilimsel yöntemlerin uygulanmasını sağlayarak kamu ve iş yönetiminin verimli ve etken bir biçimde yürütülmesinde ve hizmetlerin aksamadan sürdürülmesinde bilgi işlem ve bilişim teknikleri önemli bir yer tutar. Bunun yanısıra yatırımların projelendirilmesi ve uygulanmasında da bilgisayar kullanımı zaman ve para olanaklarının hedeflere yönetilmesi ve verimli olarak harcanması için vazgeçilmez bir koşuldur.

Elektronik beyin adıyla da anılan bilgisayar adlı makineyi karmaşık bilimsel, teknik ve yönetsel sorunlara yöneltmek ve sorunlarımızı gözmede bu pek değerli araçtan yararlanmak ancak bilgi, yetenek ve tecrübe kazanmış uzmanlaşmış bilgi işlem kadrolarının kamu yönetimine kazandırılması ve yetişmiş elemanların meslekte kalmalarının ve sürekli bir biçimde verimli olarak çalışmalarının sağlanmasıyla olanaklıdır. Operatör, programcı, sistem çözümlenici, proje yönetmeni, bilgi işlem merkezi yönetmeni ve teknisyen olarak sayabileceğimiz bu kadroların yetişmeleri pek güç koşullar altında ve uzun sürede gerçekleşir. Çalışma dalının bilimlararası nitelikli dolayısıyla bu konuda çalışan elemanın esas öğrenimi ne olursa ve ne düzeyde olursa olsun yıllarca süren, fedakârlık üstün yetenek ve sabır isteyen bir çalışmayla kapsamı geniş olan birtakım bilgileri edinmesi ve kendini yetiştirmesi gerekmektedir. Genellikle geceli gündüzlü bir tempoda makine başında yıllar geçirmeden başarı elde etmenin söz konusu olmadığı bütün ülkelerde bilinen bir gerçektir.

Bugüne kadar bilgi işlem personeli konusunda eleman temininde güçlük ve iş riski gibi birtakım yan ödemelerle malî olanaklar geliştirilmiştir. Yine de kamu kesiminde çalışan bu tür personelin bu koşullarda görevde tutabilme zorluğu ortaya çıkmış bulunmaktadır. Zira özel kesimde çalışan bilgi işlem personeli çok daha yüksek ücretle istihdam edilmektedir.

Devlet İstatistik Enstitüsünde 65 K hafızalı Disk ve teyp üniteleriyle teçhiz edilmiş sisteminde çalışan personelin eğitilebilmesi için büyük yatırımlar yapılmıştır, buna mukabil bu elemanlar daha yüksek para ödeyen müesseselere kaçırmaktadırlar. Özel bir meslek bilgisine ve ihtisasa ihtiyaç gösteren işler için yerli ve yabancı personeli sözleşmeli olarak çalıştırmak İstatistik Enstitüsünün büyük bir makine gücü ile donatılmış bilgi işlem merkezinden azamî istifadeyi imkân dahiline sokacaktır.

Kaldı ki, Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Plânında da konuya temas olunmuş, 11 nci bölümde Bilim Araştırma ve Geliştirme Başlığı altında incelenen elektronik bilgi işlem makineleri paragrafında «Türkiye'nin bu konudaki teknik insan gücü birikimi sayıca yetersizdir. Özellikle çözümleyici niteliği olan elemanların sayısı, eldeki donanımın gerektirdiği insan gücünün çok altında bulunmaktadır» denilmek suretiyle meselenin önemi belirtilmiş olmaktadır.

Bütçe Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi

Bütçe Plân Komisyonu

Esas No. : 1/797

Karar No. : 234

26 . 3 . 1973

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuza havale buyurulan «53 sayılı Devlet İstatistik Enstitüsünün Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanuna bir ek madde eklenmesine dair kanun tasarısı» Devlet İstatistik Enstitüsünün ilgilileri ile Maliye Bakanlığı temsilcilerinin de katıldığı toplantıda incelendi ve görüldü :

Hızlı gelişen ekonomimiz ve kalkınan Türkiye'mizde; istatistik, işletme, plânlama araştırma, organizasyon ve yönetim alanlarında, çağdaş bilim ve teknik yöntemlerin uygulanması, verimli bir biçimde aksamadan yürütülmesi çok önemli yer tutar.

Elektronik bilgi işlemi, insan gücü ve zekâsı ile de elde etmek çok zor veya olanaksızdır. İşte bu yoğun hesap ve işlemlerin bilgisayar (Compüter) kullanarak doğru, çabuk ve ekonomik olarak gözümde, bu pek değerli araçtan faydalanmak ancak, tecrübeli, bilgili uzmanlaşmış personelle mümkün olmaktadır. Şimdiye kadar bu tür personele verilen eleman temininde güçlük ve iş riski gibi yan ödemelerin sağladığı malî olanaklar özel sektörün sağladıkları ile mukayese edilemeyecek kadar az olduğundan, böyle personeli kamu kesiminde tutmak zorluğu ortaya çıkmaktadır.

Kaldı ki; Devlet İstatistik Enstitüsünde kullanılan 65 K hafızalı Disk ve teyp ünitelerinde çalışan personele çok büyük eğitim masrafları yapılmış ve enstitü önemli miktarda yatırımında bulunmuştur.

Bütün bu gerçekleri dikkate alarak özel bir meslek bilgisine ve uzmanlığa ihtiyaç gösteren işler için yerli ve yabancı sözleşmeli personel istihdam etmenin, hem memleket ekonomisine sağlayacağı fayda bakımından, hem de enstitünün büyük emekle meydana getirdiği bilgi işlem merkezinden yeterince istifade edebilmek için hazırlanmış bulunan tasarı Komisyonumuzca olumlu karşılanmış, maddelerin müzakeresine geçilerek tasarı aynen kabul edilmiştir. Enstitünün teşkilât

kanununda yapılan değişiklikle sağlanan sözleşmeli personel istihdam etme olanağı özellikle (Compüter) hizmetlerinde istihdam edilecek sözleşmeli personele tatbik edilmesi temenni olarak ayrıca kararlaştırılmıştır.

Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkanvekili Niğde N. Çerezci	Sözcü Ankara M. K. Yılmaz	Kâtip Çorum A. Topçubaşı	Adana S. Kılıç
Aydın N. Mentese	Bursa N. Atlı İmzada bulunamadı	Bursa A. Türkel	Edirne I. Ertem
Erzurum R. Cinişli İmzada bulunamadı	Eskişehir I. Anı	Eskişehir S. Öztürk İmzada bulunamadı	Hatay H. Özkan İmzada bulunamadı
Isparta A. İ. Balım	Malatya H. Gökçe	Manisa M. Ok	Sakarya H. Uysal İmzada bulunamadı
	Trabzon A. Şener	Yozgat C. Sungur	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

53 sayılı Devlet İstatistik Enstitüsünün Kuruluş ve Görevleri hakkındaki Kanuna bir ek madde eklenmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Devlet İstatistik Enstitüsünün Kuruluş ve Görevleri hakkındaki Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

Ek madde — Devlet İstatistik Enstitüsü özel bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösteren geçici işlerinde, zarurî hâllere münhasır olmak üzere, Maliye Bakanlığı ile Devlet Personel Dairesinin görüşlerine dayanarak Bakanlar Kurulu Kararı ile sözleşmeli yerli ve yabancı personel çalıştırabilir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

28 . 2 . 1973

Başbakan <i>F. Melen</i>	Devlet Bakanı <i>D. Kitaplı</i>	Devlet Bakanı <i>I. Arar</i>	Devlet Bakanı <i>Z. Baykara</i>
Devlet Bakanı <i>I. Öztrak</i>	Adalet Bakanı <i>F. Alpaslan</i>	Millî Savunma Bakanı <i>M. İzmen</i>	İçişleri Bakanı <i>F. Kubat</i>
Dışişleri Bakanı <i>H. Bayülken</i>	Maliye Bakanı <i>Z. Müezzinoğlu</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>S. Özbek</i>	Bayındırlık Bakanı <i>M. Öztekin</i>
Ticaret Bakanı <i>N. Talû</i>	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı <i>K. Demir</i>	Güm. ve Tekel Bakanı <i>H. Özalp</i>	Tarım Bakanı <i>İ. Karaöz</i>
Ulaştırma Bakanı <i>R. Danışman</i>	Çalışma Bakanı <i>A. R. Uzuner</i>	Sanayi ve Tek. Bakanı <i>M. Erez</i>	En. ve Tab. Kay. Bakanı <i>N. Kodamanoğlu</i>
Turizm ve Tan. Bakanı <i>E. Y. Akçal</i>	İmar ve İskân Bakanı <i>T. Toker</i>	Köy İşleri Bakanı <i>N. Sönmez</i>	Orman Bakanı <i>S. İnal</i>
Gençlik ve Spor Bakanı <i>A. Karaküçük</i>			

